
Veronika Haissingerová: Školství v nás buduje neschopnost pracovat s chybou

„Podnikavost v první řadě není podnikání, je to schopnost vidět příležitosti kolem nás a umět je měnit v hodnoty pro společnost a pro sebe samé,“ vysvětluje Veronika Haissingerová. Na Fakultě humanitních studií získala bakalářský titul a posléze pokračovala na magisterském oboru Studia občanské společnosti. Nyní působí v Centru pro přenos poznatků a technologií UK a podílí se na kurzech a workshopech, jejichž cílem je povzbudit studentstvo k podnikavosti a podpořit jejich projekty. O podnikavosti, strachu z chyb, vzpomínkách na studium na FHS a nové spolupráci mezi oběma „jejími“ institucemi - kterou ztělesňuje mimo jiné také blížící se Inovační workshop na naší fakultě - jsme si promluvili přímo v kanceláři CPPT.

Veronika Haissingerová, foto: archiv UK

V listopadu Fakulta humanitních studií podepsala Memorandum o spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí a Centrem pro přenos poznatků a technologií UK. Podílela jste se na Memorandu?

Já se v rámci týmu CPPT zaměřuji na téma rozvoje podnikavosti a podnikavé komunity. Memorandum se týká spolupráce s partnery mimo univerzitu, čemuž se věnují spíše moji kolegové. V době, kdy se připravoval podpis Memoranda, jsem já osobně byla ponořena do přípravy Ideathonu zaměřeného na palčivé společenské výzvy dnešní společnosti, které jsme, shodou okolností, také spolupořádali ve spolupráci s MPSV. Navíc jsme s MPSV měli ještě v listopadu i Inovační workshop na téma sociálního podnikání, který jsem také měla na starosti. Jednoduše podzim byl ve znamení spolupráce s MPSV, ze které máme velkou radost.

Komu podepsané Memorandum prospěje? Studentům, sociálnímu podnikání jako celku, lepší povědomí veřejnosti o této možnosti?

Memorandum vnímám jako dobrý krok, který umožní studentům i absolventům humanitních studií, kteří se v rámci svého studijního programu vejdou do sociálního podnikání, propojení nabytých znalostí s praxí. V letech 2013-15, kdy jsem studovala sociální podnikání já v rámci Studia občanské společnosti, jsme se s lidmi z praxe do kontaktu téměř nedostali. Mluvím tedy ale za kombinované studium. Věřím, že tento krok je velmi dobrý, a studenti se tak přiblíží více reálnému světu, což jim pomůže propojit teoretické zkušenosti s praxí, ale především také více pochopit a navnímat celkové fungování a smysl sociálního podnikání, což je k nezaplacení. Například setkání se sociálními podnikateli a podnikatelkami, pro které je sociální podnikání denním chlebem, je jedinečná zkušenost. Až při osobním setkání člověk naplno pochopí jejich motivace a životní cestu, která je k němu přivedla.

Absolvovala jste tedy starou podobu předmětu Projekt sociálního podniku?

Ano, měli jsme i předmět Sociální marketing, který taky vedla paní docentka Dohnalová. Díky těmto kurzům jsem se dozvěděla, že sociální podnikání vůbec existuje, a hodně mě to téma zaujalo. Také jsme měli povinnou praxi, v rámci které jsem šla do P3 - Planet, Profit, People, o.p.s.. Byli to svého času průkopníci, kteří jako jediní v Česku posouvali téma sociálního podnikání dopředu, a práce u nich mě hodně ovlivnila. Vyhledávala jsem pro ně sociální podniky tady i v zahraničí, a právě tam jsem načerpala spoustu nápadů a sociálních inovací, které jsem pak mimo jiné použila i ve své diplomce. V P3 jsem se poprvé propojila s lidmi z praxe. Chodili k nám začínající podnikatelé, kteří se radili, jak nejlépe udělat sociální podnik. Hodněkrát přicházeli s nápadem na kavárnu a už tehdy jsme si říkali: „Týjo, zase kavárna.“ Ale v tomto kontaktu jsem si uvědomila, že nejvíc mě baví pomáhat lidem se začátky jejich podnikání, radit jim nebo poskytovat dovednosti tak, aby úspěšně dosáhli svých cílů a nepropálili při tom zbytečně finance nebo svůj čas. Už tenkrát jsem měla nápad, který vycházel z mé diplomové práce. Chtěla jsem pomáhat matkám při návratu na pracovní trh a rozjet vlastní sociální podnik. Nakonec jsem se rozhodla vydat jiným směrem, ale víc jsem o tom vyprávěla v článku pro magazín Forum.

Jak tedy studium ovlivnilo vaši další pracovní dráhu? Co jste se na FHS naučila a dodnes to využíváte?

Na FHS jsem studovala už bakaláře a vzpomínám si, že přijímačky byly tehdy takové otevřené, přístupné pro všechny z různých středních škol. Ale jelikož jsem v době studia měla malou dceru, nemohla jsem se profilovat, jak bych si přála. Většina předmětů, o které jsem měla zájem, byla prezenční, ale mohla jsem alespoň využívat kurzy pro kombinované studium. Nakonec jsem vyšla z bakaláře a nevěděla jsem, co budu dělat dál. Vybrala jsem si navazující magisterský obor, i když jsem si úplně nebyla jistá, co od něj čekat, a nikdy před tím jsem se nepohybovala ani v blízkosti neziskového sektoru. V té době jsem pracovala v rakouském korporátu a tady jsem objevila nový svět. Ze začátku jsem hodně váhala, ale na Studia občanské společnosti jsem šla a jsem za to ráda. Postupně se mi začaly otevírat dveře do neziskového sektoru a ukazovalo se, že věci se dají dělat i jinak. Už tehdy jsem si říkala, že mi obor změní pracovní život, a také že ano. Dával mi smysl a začala jsem si i víc všimnout kolem sebe všech těch neziskovek a sociálních podniků a toho, co dělají pro naši společnost. Úplně se mi změnil pohled na svět. Nejvíc mě bavily sociální inovace, tedy to, jak se dají věci udělat jinak a jak lze navíc lépe pomoci lidem. To ve mně zůstalo dodnes.

Máte s FHS spojenou nějakou silnou vzpomínku nebo zážitek?

V průběhu studia se mi narodila dcera, neměla jsem hlídání, a tak jsem ji musela brát s sebou na výuku. Pamatuji se, že ji byly tak dva měsíce a my si ji s holkami ze třídy během hodiny pomalu posouvaly uličkou podél lavic, aby spala. Také si vzpomínám, že mě nejvíc bavily předměty paní docentky Dohnalové, měla na mě největší dopad. Ale je pravda, že mi hodně chyběl kontakt s praxí. Sice jsme všechno hezky uměli, ale pořád jsem se říkala, že bych některé věci chtěla i sama vyzkoušet. Třeba jak založit neziskovku. Samozřejmě jsme se o tom učili, měli jsme i právo, ale nikdo za námi nepřišel a nenabídl: pojďte si to vyzkoušet. Proto když jsem nastoupila sem na CPPT, říkala jsem kolegům, že na FHS je obor, který naše služby fakt potřebuje. A teď mě opravdu moc těší, že jsme konečně v kontaktu s fakultou a budeme moci nabídnout studentstvu naše programy a workshopy.

Množství našich absolventů se stejně jako vy věnuje nezisku. Myslíte si, že je to třeba i vlivem fakulty? Že prostředí a studium ve studentech nějak podporuje otevřenost, empatii, citlivost?

Vnímala jsem to tak, že na našem oboru se už sešli lidé, kteří měli v sobě dost značnou míru sociálního citění. Myslím si, že fakulta tyto vlastnosti pomáhá vidět a rozvíjí je. Ale musí to být ti lidé, kteří to chtějí dělat. Myslím, že moje touha věnovat se sociálním inovacím a rozvoji sociálního podnikání tu byla vždycky, jen jsem ji neuměla uchopit a naložit s ní. A v tom mi právě fakulta moc pomohla.

Na CPPT se věnujete rozvoji podnikavosti studentů. Můžete nám dát radu, jak motivovat studenty k podnikavosti, k překonání ostychu?

Podle mě nejde o ostych. Základní a střední školství v nás buduje strach ze selhání a rozvíjí bohužel neschopnost pracovat s chybou, což si lidé nesou až do dospělosti a často jim to brání v rozvíjení jejich nápadů. Teď jsou samozřejmě

nové metody výuky, ale zatím se využívají především na soukromých školách, které se snaží o jiný a lepší přístup ke vzdělávání. Veřejné školství má bohužel ještě hodně co dohánět, i když i zde jsou samozřejmě čestné výjimky. Na CPPT máme různé kurzy a studenti se do nich občas bojí přihlásit, protože mají pocit, že nic neumí nebo že nemají žádný nápad, že to nezvládnou, že to bude trapné... A to je ten strach, který je potřeba odbourávat, vystoupit z komfortní zóny a zkoušet si různé věci. Jít do akce. Ti, kdo to zvládnou, nám rozkvétají před očima. Zjistí, co všechno dokážou a že je to to baví. Roste jim sebevědomí, a otvírá se jim nový svět. Je radost to pozorovat.

Jak v tom může studujícím pomoci CPPT?

Nabízíme kurzy zaměřené na změnu mindsetu a pořádáme workshopy a networkingové akce, v rámci kterých dáváme studentům prostor se setkávat s odborníky z praxe i mezi sebou a vytváříme bezpečný prostor pro růst. Naše akce teď pořádáme především v Kampusu Hyberská a zveme všechny studenty napříč obory a fakultami, protože věříme, že interdisciplinární prostředí je nejplodnější. Krom toho pomáháme individuálně studentům a studentkám doktorského studia a (nejen) mladým vědcům přenášet jejich znalosti a teoretické výzkumy do praxe. Záleží, s čím si člověk přijde. Pokud má nějaký nápad, který by chtěl rozvinout, může se stavit pro radu. Naším cílem je teď hlavně zařídit, aby se studenti i akademická obec jako celek o naší nabídce dovídala a neostýchala se ji využít. Jsme tu koneckonců právě pro ně.

Alena Ivanova